

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kíra óhivatal, Kölcsházi könyvtár és irodája: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Vasárnap 1932 október 16

Ara 24 fillér

VIII. évfolyam, 237. sz.

ELŐFIZETÉ : Napon a helyben 3.20
Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön
6.40 pengő - Egyes szám ára hétköz-
nap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. H
delesek felvételre tartja szerinti. Megle-
lenit hétfő, vételével naponta reggel

A nagy temetés

A lokálpatriotizmus teszi-e, hogy mind ama beszéd közül, amely az ország és a város nagy halottjának ravatala mellett Budapesten és Szegeden elhangzott, — az egyházi beszédek természetesen kívülállanak minden összehasonlításon, — minékünk Somogyi Szilveszter beszéde tetszett legjobban nemcsak mint szónoki teljesítmény, hanem mint amelyik beszéd ennek a városnak lelkéhez s ennek a városnak gyászához a legközelebb állott. Bucsuztathatták mások a nagy politikust, az alkotó minisztert, a kiváló tudóst, a nagy nemzetnevelőt, az eredményes kulturpolitikust, a barátot és bajtársat, Szeged polgármestere azt bucsuztatta benne, akit ez a város veszített el s akit ez a város gyászol.

Nem tagadjuk: Klebelsberg Kunó ravatala mellett nemcsak a családtagok, mi szegediek is rászorultunk a vigasztaló szóra. S nem tagadjuk azt sem, hogy nekünk felette jólesett a kormány képviselőjének szavait hallani, aki azzal igyekezett megnyugtatni bennünket, hogy a kormány iparkodik for elfelejtetni ezzel a várossal nagy veszteségét, a kormány törődni fog azzal, hogy a város ne érezze meg nagy pártfogójának elvesztését. Ez a vigasztalás is csak a veszteség súlyát méri 'e' s érzékelteti meg. A kormány és minden kormány csak megkísérélheti a veszteség pótlását, csak iparkodhat arra, hogy ez a város ne érezze meg elárvultságát, csak törődést ígérhet, de kárpótlást nem adhat. A polgármester elérkezé nyúlt s elérkezé nyílt gyászbeszédében említette azt is, hogy sem a városnak, sem a város polgárainak nem volt olyan gondja s nem volt olyan ügye-baja, amit a város nagy jóltevője ne tett volna a magáévá s ne segített volna az elérhető legjobb elintézésig. S minél keservesebbek az életkörülmények, a gondfának minél több ága húz bennünket, minél jobban rá vagyunk utalva az államhatalom támogatására, annál jobban érzik a város és érzik a város minden polgára annak a jóságos, segítő siető hatalmas barátának hiányát, amit most veszítettünk el. Az államhatalomnál s az államhatalom gyakorlójánál ő volt a város nagyköve s nagyköve volt minden szegedi polgárnak és minden szegedi kívánságnak is.

Amikor a város polgármestere lementüljára találkozott vele már a szanatóriumi betegségeiben, hálála előtt pár nappal arról beszélt még Klebelsberg Kunó, hogy a móravárosrészi gyűjtőcsatornát meg kellene építeni az inségmunkálatok során, mert a Cserepes-sornak víztelenítését csak ennek segítségével lehet elérni. Nem volt ennek a városnak sem kulturális, sem gazdasági, sem financiai, sem városrendezési, sem népiéleti ügye, amivel ne foglalkozott volna s aminek elintézését nem segítette volna példátlan tanultságának s bámulatos tájékozottságának tanácsaival. A város vezetősége talaját vesztette el benne minden eddig végzett munkásságnak, alig volt jelentősebb kérdés, amiben nem kérték ki tanácsát s amiben nem szabták a maguk állásfoglalását azokhoz az irányelvekhez, amelveket Klebelsberg Kunó gróf szinte rajongó városszerellete s kivételes műveltsége jelölt ki. Nincs az a hatalom, amelyik eblen a vonatkozásban pótolni tudja a város veszteségét. A végrehajtó hatalom annyi balszerencse közt s oly sok vihály után fordulhat még rokon-szenyvvel e város felé s ha ez a másik kér-

désben revízió alá vehette meggyőződését, revízió alá veheti még a szegedi kérdésben is, jöhet még idő, amikor ez a város érezheti újra a kormánytámogatás melegét, de annak az együttérzésnek, annak a teremlő harmoniának, annak az odaadó segítségnek és oltalomnak, annak a fáradhatatlan tevékenységnek s alkotó láznak, amit Klebelsberg Kunó gróf élete jelentett a város s e város minden polgára számára, fájdalmas elvesztését nem pótolhatják intézmények visszavezénylésével, vagy ittartásával. Hálásak vagyunk azért a kormányigért, amit Klebelsberg Kunó gróf ravatala mellett kaptunk, íme, Szeged nagy jóltevője még haló porában is tud segíteni, de a támogatásnak, segítségnek azt a lelkességét és állandóságát, amit ő jelentett a város számára, sem pótolni, sem helyettesíteni nem

lehet.

Az emberi kiválóság így rombolja le a válsz falakat, amiket a napi politika emel fel. S a ravatal mellett, a sir felett még a komoly ellentétek is elülnek, nemcsak azok, amelyek a napi politika termelt ki. A gyászban nincs ellentét és nincs különbség köztünk a hálában sem. A politikának joga, talán kötelessége is volt felmérni azt, amit tett, de mi csak hálások tudunk lenni azért, amit alkotott. Az ország fényes temetést rendezhetett, de ahogy Szeged népe gyászolja a nagy Alkotót, az könnyesebb, meghatóbb, érzékenyülőbb, őszintébb és bensőségebb volt. S talán ezért méltóbb volt hozzá, az elköltözöthöz is. Ha mással nem, a könnyeinkkel váltunk méltóvá ahoz, hogy sirjába hanyatított teste a szegedi földet termékenyítse.

Szeged eltemette nagy halottját

Tizezres tömegek gyászpompája gróf Klebelsberg Kuno utolsó útján a fogadalmi templom kriptájálg

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombaton délelőtt temette el Szeged óriási részvétel és fenséges pompával nagy halottját, gróf Klebelsberg Kunót. A temetési szertartás rekviemmel kezdődött fél 11 órakor a fogadalmi templomban, a hatalmas Templom-tér már kilenc óra után benépekedett. Egymásután vonultak fel a térre a bajtársi egyesületek, az iskolák növendékei, az egyesületek és a testületek és példás rendben sorakoztak fel a templomterasz koszorúkkal borított lépcső előtt. A budapesti iravatalról Szegedre szállított koszorúkat két hatalmas vasúti kocsi töltötték meg és öt fuvaroskocsi szállította a küldeményt a templom elé. A ravatal körül csak azokat a koszorúkat helyezték el, amelyek a budapesti ravatalt is díszítették.

Gróf Klebelsberg Kuno néhez érckoporsója

egész éjszaka ott állt a fogadalmi templom kupolája alatt, a katedalkon, amelyre csak néhány gyertya hintett gyöngye fényt. A koporsó előtt apácák imádkoztak. Korán reggel, alig világosodott még, kezdték meg a belső koszorúk elhelyezését. A koporsó elé került az özvegy és a kormányzó koszorúja, köréje pedig az országgyűlés két házának, a közoktatásügyi minisztérium, külön Hóman Bálint kultuszminiszteré, József és Frigyes főhercegeké, Gabriella főhercegnéé, Kertész K. Róbert altamtitkárá, a vármegyéké és a városoké, Albrecht főhercege, Budapesté, a kormányé és Bethlen Istváné. Szeged hatalmas koszorúját külön tartotta két városi huszár.

Kilenc óráig

hatalmas tömegek

tekintették meg a ravatalt, amelyhez megszakítás nélkül tartott a zarándoklás. Kilenc órakor lezárták a templomot és ettől kezdve csak azok juthattak be, akiknek a számára helyet jelölt ki a rendezőség, a hatóságok küldöttségei, az egyesületek és a Budapestről érkezett gyászolók. Tíz óra után gyorsan bené-

pesedett a templom. A katedalk előtt a bajtársi egyesületek tagjai tartottak díszőrséget és egy árvalányhajás cserkészszakasz. A padok között és a kijáratoknál díszsisakos rendőrök és cserkészek állnak, az érkezőket fehér karínges papok kalauzálják előre kijelölt helyükre. A rendezőket dr. Balogh István lelkész irányítja. Semhol semmi zökkenő, semmi torlódás, pedig egyre nagyobb és nagyobb tömegek érkeznek a templomba. A jobboldali padmezőket a vidékiek számára tartották fenn, a baloldali mezők a szegedieké. Az első sorokban kapnak helyet a vidéki egyetemek képviselői, a debreceni, a budapesti és a pécsi egyetemek tanácsának jelvényekkel megjelent tagjai, a jobboldalon a szegedi egyetem tanácsa és tanári karának minden tagja. Az első padosorban foglal helyet dr. vitéz Shvoy Kálmán altábornagy, dr. Schmidt Henrik rektor, dr. Pálffy József polgármesterhelyettes. Somogyi polgármester a szentélyben a kegyuri széken foglalt helyet. A kereszthajó jobboldali padosaiban helyezkedett el dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, dr. Láng-Miticzky Ernő táblaelnök, Petri Pál államtitkár, a képviselők küldöttsége, Mayer János volt földművelésügyi miniszter vezetésével, Lázár László Máv. igazgató, a lengyel kormány képviselőtömbén báró Korsack Raymond követési attasé.

A budapesti különvonat

Az állomás környéke szombaton délelőtt már jóval a különvonat befutása előtt megélénkült. Az állomástól a fogadalmi templomig vezető utvonalon díszruhás rendőrök várakoztak. Tíz óra tájban kezdtek szállingózni az állomásra a zsakettes, cilindres urak, akik a különvonattal érkezőket várták. Egymásután érkeztek a perronra dr. Láng Miticzky Ernő táblai elnök, dr. Rác Andor elnöki titkár kíséretében, dr. Tarajossy Béla, az ügyészség, dr. Zombory Jenő a főügyészség, dr. Konczwald Endre a törvényszék elnöke, majd megérkezett dr. Somogyi Szilveszter polgármester dr. Tóth Béla főjegyző társaságában, megjelent dr. Veress Gábor füz-